

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Військово-юридичний інститут
Кафедра загальновійськових дисциплін**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна тактика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 23 с.

Розробник:
Г.А. Зміївський, старший викладач
кафедри загальновійськових дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол №1 від 31 серпня 2020 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри загальновійськових дисциплін
(протокол № 12 від 22 червня 2021 р.)
(протокол № 2 від 01 вересня 2022 р.)

Начальник кафедри – С.С. Корольов, кандидат історичних наук, доцент

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	7
3. Зміст програми навчальної дисципліни	10
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	16
6. Критерії оцінювання результатів навчання	18
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	20
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальна тактика» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 23 с.

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Галузь знань – 08 «Право»	Обов'язкова	
Кількість модулів – 4	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 3-й, 4-й	
Загальна кількість годин – 150	Рівень освіти – перший (бакалаврський)	семестр	
		6-й	7-й
Тижневих годин: аудиторних – 6, самостійної роботи курсанта (студента) – 4.		Лекції	
		14 год.	8 год.
		Практичні / семінарські заняття	
		46 год.	32 год.
		Самостійна робота	
		15 год.	35 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань	
		Залік	Іспит

Мета навчальної дисципліни – формування предметних компетентностей, направлених на підготовку офіцера, який: має глибокі військові знання з основ застосування механізованих підрозділів у сучасному загальновійськовому бою; володіє вміннями підготовки і ведення сучасних тактичних дій; може творчо застосовувати теоретичні положення бойових статутів; здатний вводити в практику все нове і передове, особливо досвід проведення антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил, локальних війн і конфліктів сучасності, використання підрозділів Сухопутних військ при проведенні миротворчих операцій; володіє

організаторськими здібностями, є ініціативним і має самостійне творче мислення.

Завдання:

надати курсантам (студентам) знання про:

- теоретичні основи загальновійськового бою (тактичних дій);
- організаційно-штатну структуру, озброєння, бойові можливості, прийоми і способи дій своїх підрозділів (механізоване відділення і взвод) та підрозділів ймовірного противника;

- особливості бойового застосування механізованого відділення та взводу під час участі в стабілізаційних діях військ, протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань), антитерористичній операції;

- особливості бойового застосування механізованого відділення та взводу під час участі у виконанні миротворчих завдань у районах збройних конфліктів;

сформувати у курсантів (студентів) уміння і навички:

- використовувати знання основ сучасного загальновійськового бою, організаційно-штатних структур та бойових можливостей підрозділів Сухопутних військ з метою ефективного застосування підрозділів (відділення, взвод) в основних видах тактичних дій;

- застосовувати знання організації, бойових можливостей, тактики дій частин і підрозділів ймовірного противника для прогнозування можливого характеру його дій у різних видах бою (тактичних дій);

- управляти механізованим відділенням та взводом в обороні, організувати оборонний бій, підтримувати взаємодію та управління підрозділом і вогнем у ході бою;

- управляти механізованим відділенням та взводом в наступі, організувати наступальний бій, підтримувати взаємодію та управління підрозділом і вогнем у ході бою;

– управляти механізованим відділенням та взводом під час маршу та дій в похідній охороні, організувати марш та дії в похідній охороні, підтримувати взаємодію та управління підрозділом під час пересування;

– організувати розташування відділення та взводу на місці та їх дії в сторожовій охороні;

– організувати та вести дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань;

– організувати та вести бойові (тактичні) дії механізованого відділення та взводу під час участі в стабілізаційних діях військ, протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань), антитерористичній операції;

– використовувати норми міжнародного гуманітарного права та положення чинного законодавства України щодо миротворчої діяльності Збройних Сил України у складі сил ООН під час виконання миротворчих завдань у районах збройних конфліктів.

Пререквізити: Для вивчення навчальної дисципліни курсант (студент) повинен мати знання з навчальних дисциплін «Військова топографія», «Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)».

Кореквізити: При вивченні навчальної дисципліни курсант (студент) повинен вивчати супутню навчальну дисципліну «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка».

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні навчальних дисциплін «Інженерна підготовка», «Організація військового зв'язку», «Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у тому числі охорона державної таємниці)».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД1.1.	Демонструвати уміння застосовувати прийоми і способи дій солдата в бою та інших видах тактичних дій.
РН НД1.2.	Ефективно використовувати бойові можливості штатного озброєння механізованого відділення і взводу.
РН НД1.3.	Демонструвати навички у виконанні нормативів з тактичної підготовки, передбачених для особового складу механізованих підрозділів.
РН НД1.4	Організовувати бій (дії) механізованого відділення та управляти ним в ході виконання завдання.
РН НД1.5	Демонструвати уміння творчо обирати доцільний метод роботи щодо підготовки бою (дій).
РН НД1.6	Демонструвати уміння проводити роботу з організації бою (дій) як на місцевості, так і по карті (схемі, на макеті місцевості).
РН НД1.7	Всебічно і ретельно оцінювати обстановку, прогнозувати її зміни.
РН НД1.8	Демонструвати уміння вивчати місцевість та її вплив на виконання завдання.
РН НД1.9	Проводити тактичні розрахунки із застосуванням обчислювальної техніки.
РН НД2.1	Приймати доцільні, обгрунтовані рішення на бій (дії).
РН НД2.2	Грамотно та своєчасно ставити бойові завдання підлеглим.
РН НД2.3	Якісно організовувати взаємодію, управління та виконання заходів всебічного забезпечення механізованого відділення та взводу в усіх видах тактичних дій.
РН НД2.4	Ретельно організовувати і проводити заходи захисту особового складу, озброєння і військової техніки від усіх видів ураження і відновлення боєздатності підрозділів.
РН НД2.5	Грамотно розробляти і оформлювати бойові документи.
РН НД2.6	Демонструвати уміння користуватися засобами радіо і сигнальними засобами управління.
РН НД2.7	Обгрунтовано використовувати сили і засоби, що є розпорядженні командира механізованого відділення та взводу.
РН НД2.8	Правильно і всебічно враховувати всі фактори, що впливають на хід і результат бою.
РН НД2.9	Обирати обгрунтовані, нестандартні прийоми і способи дій в залежності від обстановки, що склалася.
РН НД2.10	Уміло організовувати та здійснювати спільні тактичні завдання у взаємодії з підрозділами Сухопутних військ країн НАТО.
РН НД2.11	Використовувати знання організаційної структури і тактики дій ймовірного противника для ефективного його знищення.
РН НД2.12	Використовувати знання основного озброєння ймовірного противника для обрання відповідних прийомів і способів дій в бою.
РН НД2.13	Організовувати дії механізованого відділення та взводу при участі у виконанні миротворчих завдань.
РН НД2.14	Управляти діями механізованого відділення та взводу в ході виконання миротворчих завдань.
РН НД2.15	Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі в стабілізаційних діях військ.

РН НД2.16	Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у протидиверсійній операції зі знищення диверсійно-розвідувальних сил (незаконних збройних формувань).
РН НД2.17	Організовувати дії та управляти механізованим відділенням і взводом під час участі у проведенні антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил.
РН НД3.1	Організовувати оборонний бій механізованого відділення та взводу.
РН НД3.2	Організовувати наступальний бій механізованого відділення та взводу.
РН НД3.3	Організовувати розташування механізованого відділення та взводу на місці.
РН НД3.4	Організовувати дії механізованого відділення та взводу призначених в сторожову охорону.
РН НД3.5	Організовувати дії механізованого відділення та взводу при розташуванні у базовому таборі.
РН НД3.6	Організовувати дії механізованого відділення та взводу при діях щодо охорони та оборони базового табору.
РН НД3.7	Організовувати марш механізованого відділення та взводу.
РН НД3.8	Організовувати дії механізованого відділення та взводу призначених в похідну охорону.
РН НД4.1	Управляти механізованим відділенням та взводом в ході оборонного бою.
РН НД4.2	Управляти механізованим відділенням та взводом в ході наступального бою.
РН НД4.3	Управляти механізованим відділенням та взводом в ході розташування на місці.
РН НД4.4	Управляти механізованим відділенням та взводом в ході дій у сторожовій охороні.
РН НД4.5	Управляти механізованим відділенням та взводом в ході здійснення маршру.
РН НД4.6	Управляти механізованим відділенням та взводом призначеними в похідну охорону.
РН НД4.7	Якісно організовувати і проводити заняття з тактичної підготовки з особовим складом відділення та взводу.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК1.2. Здатність грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК1.6. Здатність бути лідером, брати на себе відповідальність, стимулювати на досягнення спільної мети.

Спеціальних компетентностей:

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК1.4. Здатність ухвалювати рішення з юридичної справи відповідно до чинного законодавства.

СК1.6. Знання і розуміння основ забезпечення національної безпеки України, структури, завдань та повноважень суб'єктів сектору безпеки та оборони України, організаційних основ їх діяльності.

СК1.8. Здатність правомірно застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби та зброю, засоби зв'язку та заходи власної безпеки, переносити різнопланові фізичні навантаження, обслуговування та експлуатацію озброєння й техніки.

СК1.9. Уміння визначати власну тактику та стратегію, керувати підлеглими в ході повсякденної службової діяльності, під час мобілізації, у воєнний час та в бойовій обстановці.

СК1.10. Здатність застосовувати знання щодо процедур і стандартів НАТО.

Програмних результатів навчання:

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН1.4. Демонструвати вміння застосовувати набуті правові знання за умов самостійного прийняття юридичних рішень відповідно щодо своїх професійних статусів.

ПРН1.5 Застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях методами відтворення та реконструкції.

ПРН 1.6. Демонструвати комплексні знання основ правового забезпечення національної безпеки та оборони держави, здійснювати характеристику суб'єктно-об'єктного складу сектору безпеки та оборони України, порядку взаємодії та координації його суб'єктів.

ПРН 1.8. Демонструвати навички бойової підготовки, правомірного застосування фізичної сили, спеціальних засобів, зброї та техніки, засобів зв'язку, заходів власної безпеки, виконання фізичних вправ відповідно до встановлених нормативів.

ПРН 1.9. Уміння визначати власну тактику та стратегію, позитивно перетворювати (змінювати) корпоративну культуру, керувати підлеглими в ході повсякденної службової діяльності, під час мобілізації, у воєнний час та в бойовій обстановці, досягаючи мети завдяки відданості вищим ідеалам і моральним цінностям.

ПРН 1.10. Здатність вдосконалювати в особового складу професійні знання, навички та вміння, включаючи процедури і стандарти НАТО, спонукати підлеглих до самовдосконалення, формування світоглядних і ціннісних основ.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1

Модуль 1. Тактична підготовка солдата та командира відділення

Збройні Сили України. Вступ. Предмет і завдання тактичної підготовки. Загальна структура Збройних Сил України та система управління ними. Концепції розвитку Збройних Сил України.

Дії солдата в бою, у похідній охороні та при розташуванні на місці. Сучасний загальновійськовий бій та його характеристики. Обов'язки солдата в бою. Спорядження військовослужбовців. Дії солдата у похідному, передбойовому та бойовому порядках у складі відділення (взводу) і управління ним в бою. Вибір місця для спостереження, його обладнання та маскуванню. Складання схеми місцевості. Виконання обов'язків спостерігача. Порядок руху дозорного, огляду місцевості та місцевих предметів. Підготовка солдата до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником. Вибір, обладнання і маскуванню місця для стрільби, використання місцевих предметів до оборони, розчищення сектора і підготовка до ведення вогню вдень та вночі. Дії солдата з початком вогневої підготовки противника. Порядок стеження і ведення вогню по команді командира і самостійно. Відбиття атаки танків та піхоти противника вогнем зброї, гранатами і в рукопашному бою. Боротьба з повітряним противником. Підготовка солдата до наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Підготовка до атаки, перехід в атаку, пересування на полі бою в пішому порядку. Подолання мінно-вибухових загороджень і різних перешкод, ураження живої сили і вогневих засобів противника вогнем і гранатами підчас атаки переднього краю оборони противника. Бій у траншеї, в будівлі, знищення противника вогнем впритул та в рукопашному бою. Підготовка солдата до наступу з ходу. Дії солдата на рубежах: розгортання у взводні колони, переходу в атаку, спішування. Дії солдата під час подолання водних перешкод.

Механізоване відділення в бою, на марші та при розташуванні на місці. Організаційно-штатна структура та озброєння механізованого відділення. Загальні положення щодо організації бою (дій) механізованого відділення. Робота командира відділення з організації бою (дій). Механізоване відділення в обороні. Обов'язки командира та особового складу механізованого

відділення. Організація оборони механізованим відділенням в умовах відсутності зіткнення з противником та безпосереднього зіткнення з ним. Управління діями механізованого відділення при веденні ним оборонного бою. Механізоване відділення в наступі. Організація наступу та управління діями механізованого відділення при веденні ним наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Організація наступу та управління діями механізованого відділення при веденні ним наступу з ходу. Механізоване відділення на марші та в похідній охороні. Організація маршу механізованого відділення, призначеного у похідну охорону в якості дозорного відділення. Здійснення маршу і управління діями механізованого відділення, призначеного у похідну охорону в якості дозорного відділення. Механізоване відділення при розташуванні на місці та у сторожовій охороні. Організація розташування механізованого відділення на місці. Організація дій механізованого відділення у сторожовій охороні в якості сторожового посту батальйону. Контроль за результатами навчання за модулем 1 «Тактична підготовка солдата та командира відділення».

Модуль 2

Модуль 2. Структура механізованих (танкових) підрозділів та управління ними в бою. Застосування підрозділів у стабілізаційних діях

Основи загальновійськового бою. Управління підрозділами в бою.

Характеристика загальновійськового бою. Забезпечення бою (дій). Основні види озброєння, бойової техніки та їх призначення. Основи управління, обов'язки командира з управління підрозділом. Робота командира підрозділу з організації бою. Організація управління в ході бою.

Організація частин і підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України.

Призначення і склад Сухопутних військ України. Організація механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України. Озброєння механізованих і танкових підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України.

Збройні сили провідних країн НАТО та суміжних держав. Організація та озброєння підрозділів сухопутних військ США. Організація та озброєння підрозділів сухопутних військ ФРН. Збройні сили суміжних держав, їх характеристика. Основи бойового застосування підрозділів сухопутних військ США, ФРН, Туреччини, РФ.

Особливості дій підрозділів при виконанні завдань миротворчих операцій, в ході антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил. Загальні положення щодо миротворчих операцій. Особливості організації та проведення заходів у ході миротворчих операцій. Дії підрозділів під час проведення миротворчих операцій. Залучення підрозділів СВ до виконання заходів у кризових ситуаціях. Антитерористична операція (АТО) та Операція об'єднаних сил (ООС). Незаконні збройні формування: організація, тактика дій проти регулярних збройних сил. Основи участі механізованих підрозділів у протидиверсійній операції.

Модуль 3

Модуль 3. Механізований взвод в основних видах бою (дій)

Взвод в основних видах бою. Механізований взвод в обороні. Бойове застосування механізованого взводу в обороні. Робота командира взводу з організації оборони. Механізований взвод у наступі. Бойове застосування механізованого взводу в наступі. Робота командира взводу з організації наступу.

Механізований взвод на марші та у похідній охороні. Механізований взвод при розташуванні на місці та у сторожовій охороні. Механізований взвод на марші. Механізований взвод у похідній охороні. Робота командира механізованого взводу, призначеного в головний дозор. Механізований взвод при розташуванні на місці. Механізований взвод у сторожовій охороні. Робота командира механізованого взводу, призначеного у сторожову заставу.

Модуль 4

Модуль 4. Механізований взвод в основних видах бою (дій) (тактичні заняття на місцевості)

Робота командира механізованого взводу при організації і в ході оборонного і наступального бою. Робота командира механізованого взводу з організації оборони. Зайняття опорного пункту. Ведення оборонного бою. Робота командира механізованого взводу з організації наступу з положення безпосереднього зіткнення з противником. Ведення наступального бою.

Робота командира механізованого взводу з організації і в ході маршу, при розташуванні взводу на місці, в похідній і сторожовій охороні. Робота командира взводу з організації маршу. Робота командира взводу, призначеного у похідну охорону. Здійснення маршу в пішому порядку. Робота командира взводу з організації розташування взводу на місті. Робота командира взводу, призначеного у сторожову заставу. Дії взводу в сторожовій охороні.

Консультація перед іспитом. Іспит.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіум тощо	Самостійна робота
1.		Модуль 1. Тактична підготовка солдата та командира відділення				
		Тема 1. Збройні Сили України	3	2		1
		Тема 2. Дії солдата в бою, у похідній охороні та при розташуванні на місці	24		16	8

		Тема 3. Механізоване відділення в бою, на марші та при розташуванні на місці	27	2	16	9
		<i>Разом</i>	<i>54</i>	<i>4</i>	<i>32</i>	<i>18</i>
2.		Модуль 2. Структура механізованих (танкових) підрозділів та управління ними в бою. застосування підрозділів у стабілізаційних діях				
		Тема 4. Основи загальновійськового бою	6	2	2	2
		Тема 5. Організація частин і підрозділів Сухопутних військ Збройних Сил України	9	2	4	3
		Тема 6. Збройні сили провідних країн НАТО та суміжних держав	6	2	2	2
		Тема 7. Особливості дій підрозділів при виконанні завдань миротворчих операцій, в ході антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил	15	4	6	5
		<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>10</i>	<i>14</i>	<i>12</i>
		Модуль 3. Механізований взвод в основних видах бою (дій)				
		Тема 8. Механізований взвод в основних видах бою	21	4	10	7
		Тема 9. Механізований взвод на марші та у	12	4	4	4

		похідній охороні. Механізований взвод при розташуванні на місці та у сторожовій охороні				
		<i>Разом</i>	33	8	14	11
		Модуль 4. Механізований взвод в основних видах бою (дій) (тактичні заняття на місцевості).				
		Тема 10. Робота командира механізованого взводу при організації і в ході оборонного і наступального бою	18		12	6
		Тема 11. Робота командира механізованого взводу з організації і в ході маршу, при розташуванні взводу на місці, в похідній і сторожовій охороні.	9		6	3
		<i>Разом</i>	27		18	9
		Усього годин /кредитів ЄКТС	150/5	22	78	50

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Загальна тактика» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування; виконання тестових завдань, тактичних та розрахунково-графічних завдань, нормативів з

тактичної підготовки; розроблення бойових документів; підготовка і захист реферату за ініціативи курсанта (студента), контрольна робота тощо;

контроль якості засвоєння курсантами студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться наприкінці модулів (контрольні роботи).

За результатами практичних занять із кожного з модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 7,5 балів), в свою чергу, середньоарифметична кількість балів з усіх модулів (максимальна оцінка – 15 балів) включається до підсумкової оцінки знань за семестр.

Протягом семестру курсанти (студенти) виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу протягом семестру – 5.

Формою семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої курсант (студент) отримує залік, становить 10 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни є іспит, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в формі тестування та виконання практичного завдання. Курсант (студент) допускається до екзамену у разі отримання заліку за результатами семестрового контролю за попередній семестр та отримання мінімальної оцінки результатів поточного контролю та самостійної роботи у семестрі в якому передбачений підсумковий контроль не менше 10 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань	
VI семестр		VII семестр				
МК	СР	МК	СР	Іспит	max 100	
max 15	max 5	max 15	max 5			max 60
max 20		max 20				

Перелік скорочень: МК – модульний контроль, СР – самостійна робота.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 15	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	13	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	11	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	9	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	7	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу
Оцінка самостійної роботи курсанта (студента)	Max 5	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	4	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	3	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Курсант (студент) добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	2	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; курсант (студент) слабо володіє матеріалом.
	1	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; курсант (студент) слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; курсант (студент) не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.

	55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботи.
	50	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботи.
	45	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти

Шкала підсумкового педагогічного контролю

За 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	За національною системою
90-100	A	ВІДМІННО – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня, з кількома помилками	4
75-79	C	ДОБРЕ – у цілому правильна робота, з певною кількістю незначних помилок	
70-74	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3
60-69	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	
20-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2
1-19	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Основна література:

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж танка. – Київ: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016. – 260 с.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота. – Київ: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016. – 217 с.
3. Загальна тактика (солдат, механізоване відділення) : навч. посіб. / С. М. Мельник, К. А. Радченко, Г. А. Зміївський, В. В. Пугач. – Харків : Право, 2019. – 224 с.
4. Тактика механізованих підрозділів (механізований взвод): Навчальний

посібник / Похнатюк С.В., Андрієнко А.М., Слободянюк Р.В., Вірко Є.В., Шишков В.А., Годій М.В., Антонов Г.А. – Львів: НАСВ, 2016. – 472 с.

5. Тактика: підручник / В. В. Вішняков, Г. А. Дробаха, А. А. Каленський, Є. Б. Смірнов – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 735 с.

6. Методичний посібник “Тактична підготовка механізованого батальйону”. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020, – 166 с.

7. Тактична публікація “Збірник вивчених уроків бойового досвіду” з рекомендаціями військовим організаційним структурам ЗС України щодо недопущення втрат особового складу (ОВТ) під час підготовки, планування та виконання бойових завдань (за бойовим досвідом отриманим в Операції об’єднаних сил на території Донецької та Луганської областей)”. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021, – 58 с.

8. Збірник завдань по підготовці до практичних, семінарських, тактичних занять, групових вправ, тактичного навчання з навчальної дисципліни «Тактика» та методичних рекомендацій щодо їх виконання : навч.-метод. посіб. / С. Ю. Поляков, В. М. Ленкін, Г. А. Зміївський, О. І. Шкуропацький. – Х. : НУ ЮАУ, 2012. – 144 с. : вкл. [4].

9. Методичні рекомендації для проведення групових вправ з дисципліни «Тактика» за розділом «Механізований взвод в бою»: навч.-метод. посіб./ І. А. Таран, В. В. Пугач, М. В. Качан, І. М. Тіхонов. – Х.: ХУПС, 2010. – 52 с.

10. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 11.09.2020 №140 «Про затвердження Тимчасового порядку оформлення оперативних (бойових) документів». – К.: ГК ЗСУ, 2020. – 264 с.

11. Підручник “Сержанта механізованих військ”. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021, – 426 с.

12. Тактика механізованих підрозділів (Механізований взвод): Навчальний посібник / Є.В. Вірко, М.В. Годій, В.А. О.Ю. Железник [та інші]. – Львів: АСВ, 2014. – 420 с.

13. Робота командира механізованого взводу щодо організації бою (формалізовані документи): Навчальний посібник/ С.В. Похнатюк, Д.В. Мінтюков, Ю.А. Дзюбенко – Львів: АСВ, 2015. – 104 с.

14. Методичні рекомендації роботи штабного офіцера тактичної ланки. – К: КСВЗСУ, 2019. – 194 с.

Додаткова література:

1. Стандарт НАТО NATO STANAG 2019 APP-06 NATO JOINT MILITARYSYMBOLOLOGY - APP-6 EDITION D Спільні військові умовні позначення НАТО.

2. Стандарт НАТО NATO STANAG 2605 ATP-3.2.1 ALLIED LAND TACTICS - ATP- 3.2.1 Тактика дій Сухопутних військ.

3. Стандарт НАТО NATO STANAG 2194 AIntP-4 GENERIC ENEMY FORCES AIntP-4 EDITION A Типові збройні сили противника.

4. NATO STANAG 2611 AJP-3.4.4 ALLIED JOINT DOCTRINE FOR COUNTER-INSURGENCY (COIN) - AJP-3.4.4 EDITION A Союзна спільна доктрина щодо боротьби з незаконними збройними формуваннями.

5. Доктрина “Сухопутні війська Збройних Сил України”. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020, – 50 с.

6. Доктрина сухопутних операцій. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2020, – 102 с.

7. Доктрина “Участі у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки”. – К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2021, – 58 с.

Інтернет-ресурс:

1. Дистанційний курс «Загальна тактика» на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» на базі платформи Moodle:
<https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=19>

2. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом» лекції, методичні розробки, питання для підготовки до екзамену (заліку), програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни з навчальної дисциплін «Загальна тактика»:
<http://77.244.44.2/materials/list.php>